

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacmenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Quæst. 2. Cui sit restituendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

restitucionem rei, si adhuc illam habeat, quando alterius esse deprehendit; non vero si stante bona fide res illa petit, aut in eius potestate esse desit; & ad ea solummodo restituenda, in quibus factus est ditor; id est ad ea qua habet ultra id, quod habiturus fuisset, si rem illam non habuisset.

Quod si, postquam deprehendit rem, quam bona fide possider, esse alienam, illam vero domino restituere neglegat; tunc si res pereat, tenetur ad restitucionem, sicut de mala fidei possessore dictum est: eo quod amplius eam bona fide non possideat. Ita Tol. Lib. 5. c. 17.

Præterea qui bona fide rem alienam possidet, potest illam præscribere aut usucapere, id est, si toto tempore ad prescriptionem à iure præfinito bona fide illam possidat, amplius illam restituere non tenetur; at verò mala fidei possessor nullo tempore præscribere potest, ut docet idem Tol. & ex antedictis constat.

Obligatur denique ad restitucionem is, qui rem alienam apud se iusto quidem titulo habet, sed quam iuste contra domini voluntatem diviri tenere non potest: & hac ratione quicunque habet apud se rem commodatam, locatam, vel depositam, elapsò tempore præfixo illam invito domino retinere non potest, sed illi tenetur restituere, ut ex communi Theologorum sententia docet Tol. Sup. similiter qui mutuum accepit, termino constituto illud solvere tenetur; alias invito domino rem illius detinere, si restituere possit, est illicitum: unde qui sine illa ratione diuturnas trahunt moras in soluendis debitis, aut in reddendis rebus alienis quas apud se habent, haud dubie contra iustitiam peccant; præsertim, si illi, ad quos pertinent, dilationem solutionis aut restitutionis inviti ferant, aut ex illa damnatum patiantur.

QVÆSTIVNCVLA II.

Cui sit restituendum.

SANCTVS Doctor Sup. a. 5. dicit restitucionem illi ipsi faciendam esse, à quo res accepta est, vel cui damnum illa-

illatum est; quod si ille mortuus sit, eius hereditibus: quod si rei illius dominus, aut eius heredes ignoti sint, nec ipsi su temporis possit deprehendi, tunc Christo domino quem, (ut ait Apostolus Hebr. 1. Deus constituit heredem universorum) in membris suis, id est pauperibus secundum mentem S. Doctoris debe fieri restitutio: & si is, qui illam tenet, pauper sit, poterit de consilio pastoris, et confessarii partem rei restituendæ, vel etiam totam illam sibi applicare, vel ex eodem consilio erogare Ecclesiis, illisque piis locis, ut ex communi Theologorum doctrina docet Nav. Cap. 17. n. 93.

Dubitant autem Theologi, utrum, qui rem emit à fute teneratur eam vero domino restituere etiam cum dispensatio pretii quo illam emit: & utrum licitum sit illi, ad recuperandum premium datum, illam furi restituere. Nam sup. respondet cum distinctione, assentiturque illum, qui bona fide rem eiusmodi emit à fure, posse illi reddere, ut premium suum recuperet; illum vero, qui mala fide, id non posse, sed ad restituendum vero domino teneri. Verum, lex Alens & Sylv. quos citat & sequitur Tol. Sup. probabilitius existimant, utrique id licitum esse, si fiat, non ex ambo verum dominum re sua fraudandi, sed premium datum recuperandi.

QVÆSTI VNCVLA III.

Quid, quando, & quo ordine fit restituendum.

DOCET S. Thomas q. 63. a. 2. id, quod iniuste ablatum est, necessario esse restituendum; id est rem eamdem, quæ alterius est, & invito illo iuste retineri non potest, ipso esse reddendam nec satisfaceret is, qui solum illius valorum daret, ut observat Tolet. Sup. cap. 22. nisi in tribus casibus. Primus est cum res deperdita est, vel non est amplius in potestate illius qui restituere tenetur: tunc enim sufficit